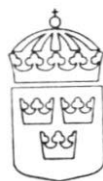

Motion till riksdagen

1988/89: So632

av Göran Åstrand (m)

Det pedagogiska arbetet i förskolan

Mot.
1988/89
So632 – 640

En majoritet av Sveriges förskolebarn tillbringar några år i daghem och får där omsorg, tillsyn, stimulans och social träning. Den som följt barnomsorgens utveckling (själv har jag i över 20 år varit ansvarig och delansvarig i Stockholms barnomsorgsutveckling) vet att förutsättningarna successivt ändrats och att perspektiven därmed förändrats. I slutet på 1960-talet och under en stor del av 1970-talet var efterfrågan oerhört mycket större än tillgången och bristen på lokaler och adekvat utbildad personal akut.

Under hela denna tid saknades också genomtänkta och allmänt accepterade pedagogiska program för verksamheten. I många fall fick vi hanka oss fram med bristfälliga, ibland närmast olämpliga lokaler och med utbildad personal.

Situationen nu tio år senare är bättre. Utbildningen av barnskötare och förskollärare har ökat kraftigt och allt fler lämpliga lokaler har kunnat skaffas. I dag är problemen inom barnomsorgen främst knutna till svårigheterna att behålla barnstugepersonalen och att rekrytera lämplig personal.

Jag vill dock i denna motion ta upp ett annat och i ett längre perspektiv mycket allvarligt problem; nämligen innehållet i barnstugeverksamheten. De pedagogiska programmen ger i dag ram och innehåll åt verksamheten, de ger råd till föreståndare och personal och till föräldrgruppen och de uppmärksammar många av de behov barnen har och anger handlingsvägar för verksamhetens mål, innehåll och arbetsätt.

Som jag ser det bör vi dock vara utomordentligt uppmärksamma på två olika delproblem i detta sammanhang, som jag menar får en otillfredsställande utformning. Jag tänker på den *intellektuella stimulansen* och på *rätten till tystnad*.

Den sociala träningen och gruppaktiviteter och träning av motorik och rörelse är starkt uppmärksammat och viktig, liksom inslagen av omsorg och tillsyn. Alla barn behöver dock också intellektuell stimulans, där deras intellektuella förutsättningar och kvaliteter får komma fram och utvecklas, där man undelättar och stimulerar intellektuell kreativitet. Jag är medveten om att detta ställer annorlunda krav på personalen, men anser det vara oerhört viktigt och nu allt närmare ett förverkligande, när förskolan uppenbarligen är på väg att minska den sociala och öka den pedagogiska profilen genom den successiva minskningen av barnskötare och ökningen av förskollärare.

Tystnad är en rättighet. Jag, som i årtionden följt barnstugornas verksamhet, vet av erfarenhet att det inte är helt accepterat att vilja vara för sig

själv, fjärran från bullriga lekar och hög musik -- att få tänka och fundera i sin egen slutna värld.

Mot. 1988/89
So632

Det pedagogiska programmet i förskolan måste -- som jag ser det -- på ett helt annat sätt än hittills uppmärksamma barns *rätt till tystnad* -- en rätt som måste ges samma dignitet som social träning och gruppaktivitet.

Ensamhet och tystnad å ena sidan, intellektuell träning och stimulans å den andra, kan synas som oförenliga storheter i en riksdagsmotion. Jag menar dock att de bägge är kvalitéer i förskoleverksamheten som alltför litet uppmärksammas och att det är utomordentligt angeläget att så sker.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vikten av en förändring av förskolans pedagogiska program.

Stockholm den 25 januari 1989

Göran Åstrand (m)